

Indsats i omsorgstandplejen for udsatte ældre

Evaluering af indsats for fremme af tandplejevaner og tandsundhed hos socialt udsatte ældre omsorgstandplejepatienter, med særligt fokus på den demente borger, og opsporing af ældre, der er omfattet af omsorgstandplejetilbuddet, og som ikke benytter ordningen.

Status

- Der er indkøbt en ny mobil tandlægeunit, således at borgere der har svært ved at komme på tandklinikken kan blive behandlet decentralt (på plejecentre og i hjemmene). Der er desuden sket en udbygning af et af klinik-rummene på Strandgårdsskolen, så kørestolsbrugere kan komme ind til alle 4 tandlæger.
- Tandplejen har gennemført undervisningsforløb for medarbejdere på Kærbo og Torsbo, og der er planlagt undervisning for medarbejderne i hjemmeplejen samt for SOSU-elever. Tandplejen har desuden holdt oplæg i demenscafeen.
- Der har været afholdt møde med demenskoordinatorerne og områdeledere i hjemmeplejen omkring omsorgstandplejen og vores skærpede indsats og for at skabe fokus på det opsøgende element og visitation til omsorgstandplejen.
- Der er udarbejdet skriftligt informationsmateriale om omsorgstandplejen, som er uddelt til Kærbo, Torsbo, til de privatpraktiserende læger, på apoteket, på biblioteket og i demenscafeen.
- Der er udfærdiget skriftligt materiale om mundpleje til medarbejderne på Kærbo, Torsbo og i hjemmeplejen, samt lavet info-mapper til plejecentrene.
- Der er udarbejdet individuelle mundhygiejne kort til alle omsorgspatienterne, som udleveres løbende.
- Tandplejens personale børster tænder på alle omsorgspatienterne på Torsbo og Kærbo hver 14. dag, samtidig med at personalet instrueres i korrekt tandbørstning på hver enkelt borger.

Foreløbige resultater

Der ses generelt en bedring i forhold til tandkødsbetændelse. Der ses desuden en bedring i de parodontale forhold (parodontose) samt en bedre tyggefunktion. Der er kommet et større fokus på mundpleje og afledte konsekvenser af dårlig mundhygiejne hos ældre borgere (se nedenfor).

Der er kun sket en mindre stigning i antallet af omsorgspatienter (fra 69 til 73), så der er behov for et fortsat fokus på det opsøgende element og visitation til ordningen på plejecentre, i hjemmeplejen og ved de forebyggende hjemmebesøg.

Fakta

Undersøgelser viser, at ca. 80 % af plejehjemsbeboerne i Danmark har behov for hjælp til daglig tandbørstning, men at under 10 % får den nødvendige hjælp. 2 ud af 3 ældre på plejehjem har naturlige tænder, og over halvdelen af de ældre på plejehjemmene har huller i tænderne.

Dårlig mundhygiejne giver ældre forringet livskvalitet og øger risikoen for sygdomme og dødsfald. 10 % af alle lungebetændelser blandt plejehjemsbeboere kan undgås ved tilstrækkelig tandbørstning, og undersøgelser viser, at 100-200 dødsfald årligt som følge af lungebetændelse kan undgås ved forbyggende mund- og tandpleje. I Danmark koster den mangelfulde mundpleje hos plejehjemsbeboere samfundet et sted mellem 20 og 25 millioner om året i indlæggelser på sygehuse¹.

---

¹ Artikler fra nyhedsmagasinet Danske Kommuner no. 2 / 23. januar 2014.